

Skrivelse till gymnasienämnden

Inledning

Skolkonferensen vid Bäckadalsgymnasiet är allvarligt oroad av den utveckling av vår skola som pågår, och vill påtala några viktiga förhållanden som vi vill se beaktade i den pågående budgetprocessen.

Den goda skolan

Både lång erfarenhet och modern forskning visar vad som utmärker den goda skolan..

- *Läraren.* Störst betydelse för studieresultaten har kunniga och engagerade lärare. Detta framkommer vid en unikt omfattande undersökning i USA där miljoner elevers och tiotusentals lärares resultat regressionsanalyserats. Det bekräftar vad lång erfarenhet visat. Därför är det allvarligt att de nya lärarnas förkunskaper faller, och att låg lön, låg status och hårt slit motverkar en nödvändig höjning.
- *Elevernas lärartid.* Detta är en central kvalitetsdimension. Den har då tre aspekter:
 - Dels den faktiska tid eleverna får med läraren. Den är kopplad till garanterad undervisningstid och till att eleven faktiskt får ut denna. Så förefaller inte alltid ske.
 - Dels kvalitén hos den tiden: Har läraren haft tid till förberedelser och efterarbete? Denna kvalitet är kopplad till att undervisningsdelen (”USK-en”) inte blir för stor. Här finns en avtalad princip att den inte generellt skall öka. Trots detta görs det nu.
 - Dels, slutligen, den tid eleven kan få individuell och personlig handledning och återkoppling. Detta är i sin tur kopplat till hur många andra elever som gör anspråk på lärarens tid, dvs. till undervisningsgruppens storlek Det måste understrykas att både styrdokumentet och modern pedagogik förutsätter tillräcklig tid till detta. (”formativ bedömning”,exv.)
- *Stödjande kringresurser.* En god skola innehåller dessutom livsviktiga kringresurser. Dit hör SYV, skolsköterska, kurator, specialpedagoger (SOL på Bäckadal) skolbibliotek, idrottsresurser och skolmatsal. Till en god skola hör också fräscha och välvårdade lokaler.
- *Ett gott rykte.* Att skolan är väl sedd i sin bygd är en livsviktig förutsättning för ett bra resultat. Och ett gott namn är inte lätt att uppnå. Det fordrar hårt, engagerat arbete under lång tid. En skola är sin stämning. Och det är eleverna som förmedlar budskapet. Ett namn kan omvänt snabbt förloras.

Vår situation

Jönköpings gymnasieskolor har ett gott namn i landet. Och Bäckadal är väl sett i bygden. Trots det finns det stora bekymmer:

- Lärarnas situation har försämrats både lönemässigt, statusmässigt och arbetsmässigt under senare år, och försämringen accelererar i dag. På Bäckadal pågår långtgående förändringar av bl. a. *undervisningsskyldighet* och *gruppstorlekar*. Bägge dessa har ökat kraftigt i år; 10% generellt för det förra och upp till 50% för det senare. Detta är orimligt och oförenligt med rimlig arbetssituation för läraren eller god (nödvändig) kvalitet för eleven. Eftersom lärarna arbetade fullt tidigare innebär det sänkt kvalitet/måluppfyllelse.

Ibland motiveras detta med att ekonomin fordrar det. Det är en falsk argumentering: Lag och avtal är överordnade för det första. (Jag kan inte gå ut och råna en person med motiveringen att ”mina pengar är slut”.)

Och kommunen – som är den faktiskt ansvariga – har möjlighet att anpassa inkomstsidan, för det andra. (Det kommunala självstyret är stadfäst i regeringsformens portalparagraf.)

- De ekonomiska kraven har satt skolledningen i en omöjlig situation. Åtgärdernas avtalsenlighet är ifrågasatt av facket och av lärarna och oenigheten består. Eleverna protesterar.
- I stället måste *elevernas lärartid* bibehållas för att kvalitet och måluppfyllelse skall kunna bevaras. I annat fall måste gymnasienämnden ange hur eller för vilka elever som måluppfyllelsen skall sänkas.
- *Undervisningsgruppernas ökade storlek* slår hårt mot våra elever. Detta beror på att större grupper innebär:
En oroligare undervisningssituation, mer ensidig undervisning, lägre effekt. (mer förmedlingspedagogik)
Mindre tid för individuell handledning. Vi vet av erfarenhet att sådan är mycket viktig. Det blir dessutom svårare att etablera en positiv stämning. Också denna har stor betydelse för studieresultatet.
Allt detta måste pareras med mer för- och efterarbete. *Likväl kan de pedagogiska nackdelarna av större grupper aldrig uppvägas.*
- Jönköping har under många år på ett förtjänstfullt sätt arbetat långsiktigt med att utveckla sina gymnasieskolor. Det har skett både genom att satsa på *de livsviktiga kringresurserna* och genom att *investera och utveckla* skolornas lokaler. Vi är medvetna om att privatskolornas existens försvårar långsiktighet och kvalificerade kringresurser, men vill ändå betona betydelsen av att dessa satsningar görs. Att de gjorts under tidigare år är en viktig anledning till Bäckadals goda namn exempelvis.

Men också här leder de alltför stora undervisningsgrupperna vilse. Undervisning bedrivs nu i klassrum dimensionerade för 21 elever, yt- och luftmässigt. Med 34-grupper. Det innebär:

Att luften tar slut - med trötthet som följd. (och hur uppnår man målen då?)

Att vi tvingas till pauser mitt i passet (garanterad undervisningstid?)

Att läraren inte kan handleda under lektionen – det är för trångt (!). (Formativ bedömning/handledning - hur?)

Eleverna har protesterat-förgäves. Men vad gör det med vårt namn som kvalitetsskola?

- *Skolornas rykte.* Det senaste utfallet av elevernas skolval visar att de stora satsningar som gjorts för att marknadsföra kommunens egna gymnasieskolor burit god frukt.

Men det går inte att slå sig till ro, utan arbetet måste fortsätta. Och då bör våra viktigaste plusvärden lyftas fram: *Vinstfri, öppen för alla, långsiktig, seriös.*

Det måste också finnas *substans i det en skola säger*. Just därför är de neddragningar som aviserats och de konsekvenser de får (några har nämnts ovan) orimliga. Kvalitén och vår viktigaste marknadsföringstillgång - vårt goda namn - skulle förloras.

- *Uthållighet och klarsyn.* Politiker måste våga vara långsiktiga. Dagens ekonomiska kris får inte leda till att de kvaliteter som genomsyrar skolan offras. Ni får inte spara på våra ungdomar. Tänker ni långsiktigt inser ni att en god utbildning av våra barn och unga är den bästa garantin för ett gott samhälle även i framtiden.

Vi ser det som avgörande viktigt att kvalitén och en rimlig måluppfyllelse i skolan bevaras. Endast så kan krisen bekämpas - inte med kortsiktighet på våra ungdomars bekostnad - utan med långsiktig framstegstro och en god skola för alla.

De resurser som detta fordrar måste därför anvisas.

Hemställan

Vi hemställer om att gymnasienämnden beaktar de synpunkter vi -verksamma i dagens skola - ovan anför.

Skolkonferensen Bäckadalsgymnasiet